

Yard. Doç. Dr. MESUT SERDAR ÇEKİN

**AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUYLA
MUKAYESELİ OLARAK
6698 SAYILI
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI KANUNU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin Korunması Hukukuna Dair Temel Bilgiler

§.1. Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Yasal Düzenlemelerin Tarihçesi.....	5
§.2. Kişisel Verilerin Korunması İçin Öngörülen Farklı Yöntem ve Konseptler	9
I. Amaca Bağlılık İlkesi.....	10
II. Veri Emniyeti İlkesi	11
III. Mahremiyeti Teşvik Eden Teknolojiler (Privacy Enhancing Technologies)	12
IV. Sorumluluk/Hesap Verilebilirlik İlkesi	12
§.3. Kişisel Verilerin Korunmasının Temel Hak ve Özgürlükler (Anayasal) Boyutu	13
I. Anayasal Menfaatler Dengesi	13
II. Dikey ve Yatay İlişki Sorunu.....	15

İKİNCİ BÖLÜM
07.04.2016 Tarih ve 6698 Sayılı Kişisel
Verilerin Korunması Kanunu

§.4. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Koruma Altına Alınan Hukuki Menfaat.....	19
§.5. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Kapsamına Dair Değerlendirmeler	20
I. Kanun'un Kişi Açısından Uygulama Alanı	20
II. Kanun'un Konu Açısından Uygulama Alanı	21
1. Otomatik ya da Kısmen Otomatik Kayıt Sistemleri	22
2. Herhangi Bir Veri Kayıt Sisteminin Parçası Olmak Kaydıyla Otomatik Olmayan Yollarla Veri İşlenmesi	23
3. Kanun md. 28'e Göre Kısıtlamalar.....	24
a. Verilerin Gerçek Kişiler Tarafından Tamamen Kendisiyle veya Aynı Konutta Yaşayan Aile Fertleriyle İlgili Faaliyetler Kapsamında İşlenmesi	25
b. Kişisel Verilerin Millî Savunmayı, Millî Güvenliği, Kamu Güvenliğini, Kamu Düzenini, Ekonomik Güvenliği, Özel Hayatın Gizliliğini veya Kişilik Haklarını İhlal Etmemek ya da Suç Teşkil Etmemek Kaydıyla, Sanat, Tarih, Edebiyat veya Bilimsel Amaçlarla ya da İfade Özgürlüğü Kapsamında İşlenmesi	27
III. Kanun'un Yer Açısından Uygulama Alanı.....	28
§.6. Tüzük'ün Uygulama Alanı.....	29
I. Genel Olarak.....	29
II. AB Dışında İkamet Eden ya da Faaliyet Merkezi Bulunan Gerçek ya da Tüzel Kişiler Açısından Uygulama Alanı.....	31
1. Tüzük Art. 3 f. 2 b. a)	32
2. Tüzük Art. 3 f. 2 b. b)	33
§.7. Kanun'da Kullanılan Bazı Temel Kavramlar	34
I. Kişisel Veri	34

II. Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	38
III. Veri Sorumlusu	40
§.8. Kanun'da Esas Alınan Temel İlkeler	42
I. Kişisel Veri İşlenmesinin Kural Olarak Yasak Olması İlkesi	42
II. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygunluk.....	44
1. Hukuka Uygunluk.....	44
2. Dürüstlük Kurallarına Uygunluk.....	45
III. Amaca Bağlılık İlkesi.....	45
1. Kanun'da Yer Verilen Düzenleme	45
2. Amaç Değişikliği Sorunu	48
3. Tüzük'de Amaç Değişikliği.....	49
a. Önceki Amaç ile Yeni Amaç Arasındaki Her Türlü Bağlantı.....	49
b. Verilerin Toplandığı Hal ve Şartlar, Özellikle Veri Sahibi ile Veri Sorumlusu Arasındaki İlişki.....	50
c. Kişisel Verinin Niteliği.....	50
d. Kişisel Veri Sahibi Açısından Doğacak Muhtemel Sonuçlar	50
e. Şifreleme ya da Anonim Hale Getirme Gibi Veri Sahibini Koruyucu İmkânların Varlığı	51
IV. Şeffaflık İlkesi	51
V. Doğru ve Güncel Olma	52
VI. İşlendikleri Amaçla Sınırlı ve Ölçülü (Asgari Miktarda) Veri İşlenmesi	53
§.9. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	54
I. Açık Rıza	54
1. Tanım	54
2. Açık Rızanın Hukuki Niteliği	56
3. Rızanın Açıklanacağı Zaman.....	58
4. Açık Rızanın Şekli.....	58
5. Özgür İrade.....	59

6. Genel İşlem Şartları Kapsamında Açık Rıza.....	61
7. Açık Rızanın Geri Alınması	61
8. Çocukların Rızası.....	62
II. Kanun'da Öngörülen Hukuka Uygunluk Sebepleri.....	63
1. Açık Rıza ile Diğer Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki İlişki	64
2. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Md. 5 f. 2 b. c)	65
a. Menfaatler Dengesinin Somutlaşmış Hali	65
b. Veri İşleme Faaliyetini Meslek Edinmiş Kişiler Açısından.....	66
c. Sözleşmesel İlişki	66
d. Birden Çok Sözleşme	67
e. Kanuna Dayalı Taraf Değişikliği	67
f. Alacağın Temlik Halinde	67
g. Nisbilik	68
h. Gereklilik Kıstası	68
i. Sözleşmenin Kurulması ve Sözleşmenin Sona Ermesi	70
(1) Hasta ile Doktor Arasındaki İlişki	70
(2) Bankacılık Sözleşmeleri	70
(3) Satış Sözleşmesi	71
(4) Kira Sözleşmesi	71
(5) Sigorta Sözleşmeleri	71
3. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak md. 5 f. 2 b. f)	71
a. Meşru Menfaat	72
b. Zorunluluk	72
c. Menfaat Dengesi	73
d. Sözleşmeye Taraf Olmayan Üçüncü Kişiler	74
§.10. Kişisel Verilerin Üçüncü Kişilere Aktarılması	75
I. Verilerin Üçüncü Kişiler Tarafından İşlenmesi.....	76
1. Kanun'da Yer Verilen Düzenleme	76
2. Tüzük'te Yer Verilen "Controller" ve "Processor" Ayırımı.....	79

a. Veri Sorumlusu Adına Üçüncü Kişinin Veri İşleyebilmesinin Şartları.....	79
b. Veri Sorumlusu ya da Bunun Adına Veri İşleyenin Talimatı Doğrultusunda Veri İşleme Faaliyeti.....	81
3. Şirket Birleşmeleri	82
4. Şirketler Topluluğu Bünyesinde Veri Paylaşımı.....	82
II. Kişisel Verilerin Yurtdışına Aktarımı	84
1. Amaç.....	84
2. İnternete Yüklenen Kişisel Veriler	84
3. Hukuka Uygunluk Şartları.....	85
§.11. İlgili Kişinin Hakları ve Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri	88
I. İlgili Kişinin Hakları.....	88
1. Genel Olarak.....	88
2. İlgili Kişiyeye Tanınan Haklar	89
a. Kişisel Veri İşlenip İşlenmediğini Öğrenme Hakkı.....	89
b. Kişisel Verileri İşlenmişse Buna İlişkin Bilgi Talep Etme Hakkı.....	90
c. Kişisel Verilerin İşlenme Amacını ve Bunların Amacına Uygun Kullanılıp Kullanılmadığını Öğrenme Hakkı.....	90
d. Yurt İçinde veya Yurtdışında Kişisel Verilerin Aktarıldığı Üçüncü Kişileri Bilme Hakkı	91
e. Kişisel Verilerin Eksik veya Yanlış İşlenmiş Olması Halinde Bunların Düzeltilmesini İsteme Hakkı.....	91
f. Kişisel Verilerin Silinmesini veya Yok Edilmesini İsteme Hakkı	93
g. Düzeltme ya da Silme veya Anonim Hale Getirme Taleplerinin Üçüncü Kişilere Bildirilmesi Hakkı	96
h. İtiraz Hakkı.....	99
i. Tazminat Talebi	101
(1) Haksız Fiil	101
(2) İlliyet Bağı	101

(3) Kusur	101
(4) Zarar	102
II. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri	103
1. Aydınlatma Yükümlülüğü	103
2. Uygun Güvenlik Düzeyi.....	104
a. Genel Olarak.....	104
b. Teknik ve İdari Tedbirler	105
c. Veri Yönetim Sistemi (Data Management System).....	106
(1) Veri Güvenliği Konseptinin Oluşturulması.....	106
(2) Risk Analizi.....	106
(3) Sürdürülebilirlik	107
d. Güvenliğe İlişkin Yükümlülükler.....	107
(1) Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak İşlenmesini Önlemek	108
(2) Kişisel Verilere Hukuka Aykırı Olarak Erişilmesini Önlemek	109
(3) Kişisel Verilerin Muhafazasını Sağlamak.....	110
3. Veri İşleyen ile Veri Sorumlusunun Müteselsil Sorumluluğu.....	110
4. Kurula Bildirim Yükümlülüğü (Data Breach Notification)	111
III. Tüzük'e Mahsus Düzenlemeler: Veri Koruma Görevlisi (Data Protection Officer – DPO) ve Veri Güvenliği Risk Değerlendirme Raporu (Data Protection Impact Assessment)	113
1. Art. 37: Veri Koruma Görevlisi (Data Protection Officer)..	113
a. Veri Koruma Görevlisi Bulundurma Zorunluluğunun Şartları	113
b. Veri Koruma Görevlisinin Konumu, Hakları ve Yükümlülükleri.....	115
2. Veri Güvenliği Risk Değerlendirme Raporu.....	115
a. Genel Olarak.....	115
b. Veri Güvenliği Risk Değerlendirme Raporu Hangi Durumlarda Yaptırılmalıdır?.....	116

c. Veri Güvenliği Risk Değerlendirme Raporunun (Asgari) İçeriği.....	118
(1) İşleme Prosedürünün Sistematik Şekilde Tanımı ve İşlenme Amaçlarının Belirtilmesi.....	118
(2) İşleme Prosedürünün İşleme Amacına Göre Gerekliliği ve Ölçülülüğüne Dair Değerlendirme....	119
(3) İlgili Kişilerin Hak ve Hürriyetleri Açısından Risk Değerlendirmesi.....	119
(4) Söz Konusu Risklere Karşı Alınan Önlemler	119
d. Uygulama	120
§.12. Sicil Başvurusu	120
I. Veri Sorumluları Sicilinde Esas Alınan İlkeler.....	121
1. Sicile Kayıt Zorunluluğu	121
2. Türkiye’de Yerleşik Olmayan Veri Sorumluları Açısından Veri Sorumlusu Temsilcisi Belirleme Zorunluluğu.....	122
3. Kamuya Açıklık	122
4. Kişisel Veri İşleme Envanteri, Aydınlatma Yükümlülüğü, Başvuruların Yanıtlanması ve Azami Süre ile Bağlantı	123
II. Kurula Sunulması Gereken Bilgiler	124
1. Veri Sorumlusu ve Varsa Temsilcisinin Kimlik ve Adres Bilgileri.....	124
2. Kişisel Verilerin Hangi Amaçla İşleneceği.....	125
3. Veri Konusu Kişi Grubu ve Grupları ile Bu Kişilere Ait Veri Kategorileri Hakkındaki Açıklamalar	125
4. Kişisel Verilerin Aktarılabileceği Alıcı veya Alıcı Grupları ve Yabancı Ülkelere Aktarımı Öngörülen Kişisel Veriler	126
5. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Alınan Tedbirler.....	126
6. Kişisel Verilerin İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Azami Süre	126

III. Veri Sorumlusu, Temsilcisi ve İrtibat Kişisinin	
Yükümlülükleri.....	127
1. Yönetmelikte Kullanılan Kavramlar	127
a. Veri Sorumlusu	128
b. Veri Sorumlusu Temsilcisi.....	128
c. İrtibat Kişisi	129
2. Sorumluluğun Kapsamı.....	129
IV. Kurulun İstisna Öngörme Yetkisi.....	130
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	133
95/46/EC YÖNERGESİ, 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN	
KORUNMASI KANUNU VE 2016/679/EU SAYILI GENEL	
VERİ KORUMA TÜZÜĞÜ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU	135
AVRUPA ADALET DİVANI'NIN 95/46/EC No.lu	
YÖNERGEYE İLİŞKİN VERDİĞİ EMSAL KARARLAR	
LİSTESİ	139
BİBLİYOGRAFYA.....	145
KAVRAM İNDEKSİ.....	149